

**A JOG MŰKÖDÉSÉNEK SAJÁTOSSÁGAI RÓL,
AZ ERKÖLCSI ÉS A JOGI TUDAT MEGFELELÉSÉRŐL ÉS
KONFLIKTUSÁRÓL,
A NEMZETKÖZI ÉS AZ EURÓPAI JOG SZEREPÉRŐL
MORÁLIS KÉRDÉSEK MEGVÁLASZOLÁSÁBAN**

**Beszélgetés eldönthetetlen kérdésekről, jogesetek
alapján**

**Interaktív esemény az MTA
természettudományi Kutatóintézetében, 2017. november
24-én,
Nagy Boldizsár közreműködésével**

**A JOG SAJÁTOSSÁGA:
SEMMI SEM TERMÉSZETES
-
EGY METANYELV FOGSÁGÁBAN**

A JOG: METANYELV

Családtag? Rokon?

„Nagyobb érték”-re elkövetett bűncselekmény

Biodiverzitás

Az elérhető legjobb technika (BAT)

Békés felhasználás (világűr)

Szuverenitás

AZ ERKÖLCSI ÉS A JOGI TUDAT MEGFELELÉSÉRŐL ÉS KONFLIKTUSÁRÓL

NÉGY KÉRDÉS – ALKÉRDÉSEKKEL EGYBEESIK-E A JOG A MORÁLIS MEGGYŐZŐDÉSSEL?

- 1) Egy erdész elhatározza, hogy megöli a haragosát. Milyen büntetést érdemel / bűncselekményéért?/, ha:
 - a) Az áldozat meghal
 - b) Az áldozat súlyosan megsebesül
 - c) Az áldozatot nem találja el a golyó:
 - d) Csütörtököt mond a fegyver
 - e) Nem is volt a fegyverben golyó, mert az erdész felesége, látva, hogy férje mire készül, kivette belőle

NÉGY KÉRDÉS –ALKÉRDÉSEKKEL EGYBEESIK-E A JOG A MORÁLIS MEGGYŐZŐDÉSSEL?

- 2) Két zsebtolvaj a piacon egy-egy pénztárcát ellop. Az egyikben 30 000 forint volt, a másikban 300 000. Elfogják őket. Egyformán büntetendők-e
- 3) A kocsmában összekülönbözik két legény. Megegyeznek, hogy a kocsmá mögött megverekszenek. Az egyik eltöri a másik kezét. Büntetendő-e?
- 4) Valakinek van két fia. Hagyhatja-e idegenekre a teljes vagyonát?

**A NEMZETKÖZI ÉS AZ
EURÓPAI JOG SZEREPÉRŐL
MORÁLIS KÉRDÉSEK
MEGVÁLASZOLÁSÁBAN**

A VILÁG ERŐFORRÁSAINAK ELOSZTÁSÁRÓL

Milyen alapon igényelhetik az államok a területen található erőforrásokat (pl. szénhidrogének, biodiverzitás)?

Kinek jussanak az állami joghatóságon túli területek (mélytenger-fenék, világűr) erőforrásai.

Az emberiség nagy kísérlete a szerzés jogcímének megváltoztatására – az emberiség közös örökségének a fogalma

AZ EMBERISÉG KÖZÖS ÖRÖKSÉGÉT ALKOTÓ, VAGY ANNAK JAVASOLT TÁRGYAK ÉS TÉRSÉGEK (ERŐFORRÁSOK)

MÁR EGYEZMÉNYBEN ÉS SZOKÁSJOGBAN SZEREPELNEK

1. A NEMZETI JOGHATÓSÁGON TÚLI TENGERFENÉK ÉS ALTALAJ BELEÉRTVE AZ ÓCEÁNOK FENEKÉN HEVERŐ ÉRC-RÖGÖKET, AMELYEK KRÓMOT, NIKKELT, MANGÁNT ÉS REZET TARTALMAZNAK. (1982. évi tengerjogi egyezmény)
2. A NAPRENDSZER BOLYGÓI, - KIVÉVE MAGÁT A FÖLDET - MINDEN KINCSÜK ÉS A HOZZÁJUK VEZETŐ ÉS AZOKAT ÖVEZŐ PÁLYÁK. (1979. évi Hold megállapodás)

JAVASLATOK, AMELYEK MÉG NEM KÖTELEZŐEK:

1. A GEOSTACIONÁRIUS PÁLYA
2. A VILÁG ÉGHAJLATA
3. A DÉLI SARK
4. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG/ A GÉNKINCS
5. A FÖLD TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGE, ANNAK BIZONYOS ALRENDSZEREI (ESŐERDŐK, STB.)
6. A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

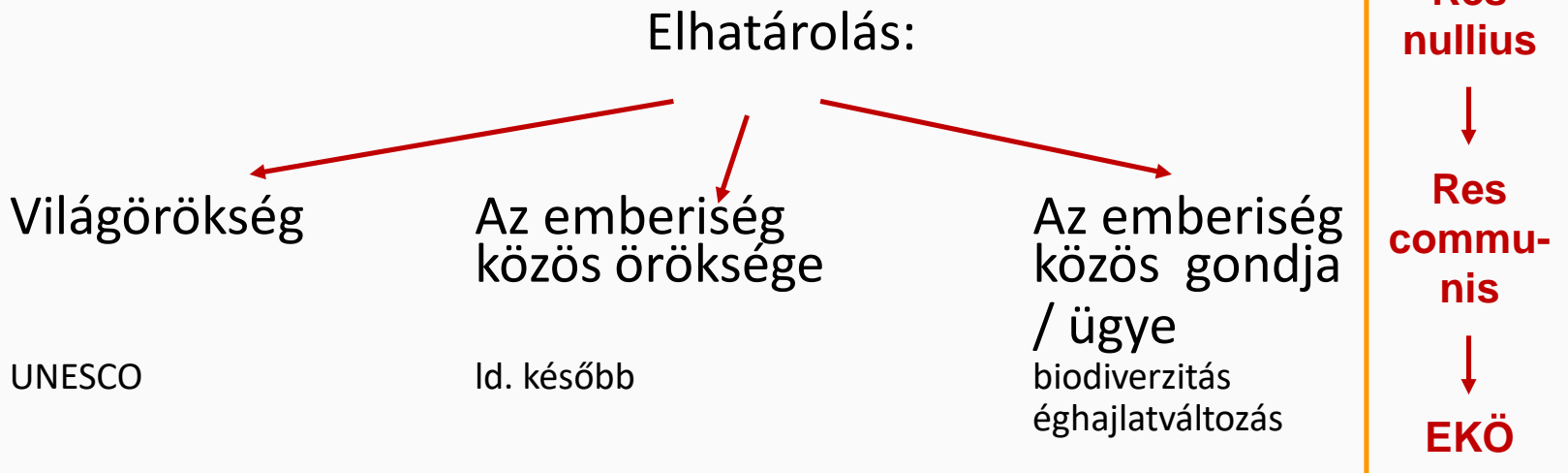
TÖRTÉNET – FOGALOM - DOKTRÍNA

Bibliai és egyéb előzmények (Rousseau: „a termés mindenkié, a föld pedig senkié”)

Arvid **Pardo**, Málta képviselője az ENSZ-ben: 1967. augusztus 18.

Az emberiség közös öröksége:

Bizonyos tárgyaknak/térségeknek **az emberiség, mint egész javát kell szolgálniuk**, ezért kivonandók az állam általi elsajátítás és a mindenkinek nyitva álló kiaknázás rendszeréből és speciálisan szabályozandók.

A doktrína: a pozitív jogból és az elméletből párolt „ideáltípus” egyik konkrét rezsim sem felel meg neki pontosan

Az EMBERISÉG KÖZÖS ÖRÖKSÉGÉNEK PILLÉREI

Hozzáférés	Használat	Hasznok megosztása
1. Nincs állami szuverenitás	4. Csak békés célokra használható	7. Egy rezsimet kell létrehozni
2. A természeti erőforrásokat nem lehet szabadon kiaknázni	5. A tudományos kutatás szabad	8. Az előnyökből az egész emberiség részesítendő
3. Minden állam/egyén részt vehet az igazgatásában/managementjében	6. A környezet hátrányos változtatása tilos	9. Kellő figyelmet kell fordítani a jövő generációkra

**A TERHEK ELOSZTÁSÁRÓL:
KINEK A FELADATA A
MENEKÜLTEK VÉDELME,
ELLÁTÁSA?**

Mottók

Orbán Viktor globális menekült kvótákat javasol

„I urge you, Secretary-General, to **initiate negotiations on sharing this burden at a global level**. All major stakeholders of international politics **will have to take some of the migrants to their countries as part of a global quota system.**”

Viktor Orban, *Statement at the High Level Side Event of the 70th Session of the United Nations General Assembly “Strengthening Cooperation on Migration and Refugee Movements in the Perspective of the New Development Agenda”*, New York, 30 September 2015,

<http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/events/ga/2015/docs/statements/HUNGARY.pdf> (20171124)

UNHCR’s record budget for 2016 [6.5 billion dollars] **is substantially lower** than the amount **US consumers** spend each year on **Halloween decorations, costumes and candy**

Thomas Gammeltoft-Hansen and Nikolas F. Tan, “The End of the Deterrence Paradigm? Future Directions for Global Refugee Policy”, in *Journal of Migration and Human Security*, Vol. 5, No. 1 (2017), p. 45, <https://doi.org/10.14240/jmhs.v5i1.73>.

Az elemzés szintje és témakörei mátrix

Terület / tudományág Az elemzés szintje 	Etikai, politikai- -filozófiai	Gyakorlati, politikai	Jogi, igazságossági	Társadalmi, szociológiai, pszichológiai
Állam / közösség	* Felelősség- megosztás vagy áthárítás? * A felelősség (teher) igazságos szétosztása	* Mi az állam érdeke? - Minél kevesebb menekült? - Költségek minimali- zálása? - Társadalmi feszültségek elkerülése?	* Összeegyez- tethető-e az 1951. évi Genfi egyezménnyel? - Eljárásjogok - Anyagi jog - Fogadási fel- tételek	* A fogadó állam identitásának ala- kítása / értel- mezése (Miért is kellene védeni a menekülteket?) * Szelektivitás, származási ország, vallás etc. szerint
Egyén / család	* A menedék országának szabad megválasztá- sa * A kiszolgál- tatottság csökkentése	*Eljutás a választott / kijelölt országba *Hol a legkönnyebb az integráció?	*A kiterjesztett non-refoulement parancs. (Se üldöztetés, se kínzás, se embertelen bámásmód, etc.)	* A trauma kiterjesztése (menekülés, áthelyezés) * Csalódás a demokráciában

Az elosztás igazságos elve

Tegyük fel, hogy 2018-ban az EU minden egymillió lakosára ezer valóságos menekült érkezése esik, azaz összesen 508 ezer olyan új kérelmező jön, aki az eljárás után nemzetközi védelmet kap.

Ön szerint hány kérelmezőről kelljen döntenie/hány menekültet kelljen befogadnia az egyes tagállamoknak?

Használja Görögországot, Magyarországot, Németországot és Szlovákiát (lélekszám: 10,8; 82,3; 9,8; 5,4) például, azaz e négy állam feladatát határozza meg!

A lélekszám mellett vagy helyett milyen tényezőket vesz még figyelembe, s ha tudja, árulja el, milyen (relatív) súllyal

A felelősségmegosztás alapjának lehetséges kritériumai

Alkalmazza Kritérium 	Bizottság COM (2015) 286 final és COM (COM(2016) 270 final	Német- ország Königsteini kulcs	Hathaway és Neve, 1997	Schmuck 1997	Schneider; Engler; Angevendt 2013
Teljes GDP	Igen/Igen	Nem	Nem (Igen – külső támogató)	Igen (wealth)	Igen (öt év átlaga, teljes EU GDP-n belül)
GDP/fő	Nem/Nem	Nem	Nem (Igen – külső támogató)	(Igen)	Nem
Adóbevétel mértéke	Nem/Nem	Igen	Nem	Nem	Nem
Lakosságszám	Igen/Igen	Igen	Nem	Nem	Igen
Terület	Nem/Nem	Nem	Nem	Nem	Igen (EU egészéhez viszonyítva)
Népsűrűség	Nem/Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Munkanélküliség	Igen/Nem	Nem	Nem	Nem	Igen
Korábbi kérelmezők száma	Igen/Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Fizikai közelség a kibocsátóhoz (szomszédállam, azonos régió)	Nem	Nem	Igen	Igen	Nem
Kulturális közelség	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem

Források

- Polgári Törvénykönyv (2013. évi V. tv.)
- Büntető törvénykönyv (2012. évi C. tv.)
- Bizottság COM (2015) 286 final: Javaslat. A Tanács határozata a nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról
- Bizottság COM (2016) 270 final: Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás)
- Hathaway, James A - Neve, Alexandre R : Making International refugee Law relevant Again: A proposal for Collectivized and Solution-oriented Protection *Harvard Human Rights Journal*, vol. 10 (1997) Spring, 115 – 211
- Schmuck, Peter H. „Refugee Burden Sharing: A Modest proposal” *Yale Journal of International Law*, Vol. 22 (1997) pp. 243 – 297
- Schneider, Jan – Engler, Marcus – Angenendt, Steffen: *European Refugee Policy Pathways to Fairer Burden-Sharing* Sachverständigenrat deutscher Stiftungen für Integration und Migration (SVR) Berlin, 2013

Köszönöm a figyelmüket!

Nagy Boldizsár
www.nagyboldizsar.hu
nagyboldi100 at gmail.com